

la tribuna

Sobre dèficits i retallades

Les reformes del sistema sanitari són una tasca d'enorme complexitat

JESÚS DE TENA

Militant del PS

Després de llegir l'article d'opinió publicat el 10 de març sota el títol *Sanitat, a més retallades, més dèficit*, signat pel Sr. Ricard Poy, voldria afegir-me al debat que planteja, sense ànims de fer-me pesat, doncs ja he manifestat anteriorment -juntament amb l'Esteve López- la meua opinió sobre part de la matèria que el Sr. Poy analitza en el seu escrit. Tampoc és la meua intenció polemitzar més enllà d'aportar al debat alguns elements que al meu entendre s'ometen o bé es frivolitzen i que resulten fonamentals per abordar des d'altres perspectives la problemàtica plantejada.

Entenc que en l'article citat s'ataquen massa qüestions de forma dispersa. Segurament per la necessitat de síntesi a què obliga l'espai disponible en aquest tipus d'escrits. Sigui com sigui, el resultat de tot plegat condueix, penso, a unes conclusions esbiaixades o almenys, parcialment esbiaixades. Efectivament, dèficit i reformes estructurals del sistema sanitari, reorganització i reestructuració del SAAS, revisió dels elements que configuren el sistema de pensions, són aspectes on interactuen tants elements que fins i tot individualment tractats donen lloc a un debat complex i molt extens.

El Sr. Poy manifesta la seva preocupació pel dèficit del sistema sanitari i conclou que aquí ningú no ha fet res. No cal dir que el dèficit sanitari ens preocupa a tots i penso que de forma especial, el conjunt de responsables que han passat en els darrers anys pel ministeri de Salut. I segurament és comprensible la crítica si la referim als ritmes, probablement massa lents, en l'execució de les mesures. I aquesta crítica, penso sincerament, hem d'admetre-la i acceptar-la tots els que en algun moment hem tingut algun nivell de responsabilitat en la matèria. Però, per altra banda, cal aclarir que per a executar o implementar mesures abans cal pensar-les, i l'envergadura i la magnitud de

les mesures de reforma que els darrers governs han coincidit que cal anar introduint progressivament en el conjunt del sistema sanitari, juntament amb la necessitat que aquestes mesures s'implantin amb el màxim nivell de consens possible entre tots els actors implicats, fan d'aquesta reforma una tasca d'enorme complexitat. Bona prova són les dificultats que sembla que el cap de Govern està afrontant per trobar un titular per a aquesta cartera, si fem cas de les informacions aparegudes al respecte en els mitjans de comunicació.

Sobre la viabilitat del sistema de pensions estem en el debat de sempre. L'afirmació permanent de la insostenibilitat financera futura del sistema que alguns argumenten que només es pot combatre per la via de la retallada i que altres defensem s'ha de plantejar considerant l'altre factor, el dels ingressos, compte tingut que el nivell de cotitzacions

del nostre sistema se situa notablement per sota tant del dels països del nostre entorn, com de la mitjana de la UE dels 27, i que no hem d'exclamar *vade retro* quan es parla de la possibilitat d'aplicar una major pressió fiscal a les rendes més altes, considerant que segons les estadístiques oficials Andorra és un país ric, com demostra la seva situació en el rànquing mundial del PIB *per capita* en paritat, això sí, segons la meua percepció, amb una riquesa distribuïda de forma molt desigual.

Poc sembla importar als defen-

LA PERSONA QUE COBRI EL DIA D'AVUI 1.000 EUROS I HAGI COTITZAT 40 ANYS TINDRÀ UNA PENSIÓ DE JUBILACIÓ DE 400 EUROS

sors de les retallades de les actuals prestacions de jubilació que la taxa de substitució actual que ofereix el sistema se situï a l'entorn del 40%, percentatge aproximat que sobre el darrer salari li quedarà a una persona que es jubili avui, i això si ha tingut la sort de poder cotitzar durant 40 anys amb tots els seus mesos i ha seguit una progressió salarial lògica al llarg dels seus 40 anys de cotització. Traduint-ho en xifres, una pensió de 400 euros per a la persona que cobri el dia d'avui 1.000 euros i hagi cotitzat els 40 anys esmentats, o de 600 euros per a la persona que cotitzi en el dia d'avui 1.500 euros i igualment compti amb 40 anys íntegres de cotització. I això no és demagògia. Saben els defensors de les retallades de les actuals prestacions quin percentatge de persones cobren avui a Andorra sous entre el mínim interprofessional i els 1.500 euros mensuals? A l'entorn del 40% del conjunt

dels assalariats. Quina capacitat d'estalvi entenen que es pot tenir amb un sou d'aquest import; quina part d'aquest sou pensen que poden destinar aquestes persones a un pla privat de pensions? Què els hem de dir doncs, quan arribin a l'edat de jubilació? Que continuïn treballant indefinidament per poder sobreviure? Que organitzin comunes de jubilats? Que marxin a viure sota un pont?

Pretendre que l'increment de les cotitzacions o l'aplicació d'un moderat increment en la pressió fiscal de les rendes més altes enfonsaria el sistema a més de fals resulta pervers, doncs condueix a

QUINA CAPACITAT D'ESTALVI ENTENEN QUE ES POT TENIR COBRANT ENTRE EL SOU MÍNIM I ELS 1.500 EUROS MENSUALS?

una mena de determinisme fatalista que implica que perquè el sistema funcioni, hem de condemnar a la misèria més misèrrima bona part de la població d'aquest país quan ja no estigui en disposició de continuar treballant i, principalment, totes aquelles persones que hagin tingut la dissort de no comptar ni amb fortuna personal, ni amb unes feines que els hagin reportat un nivell de renda que els permetés fer racó en el seu moment, preveient que en el moment de la jubilació els tocarien les engrunes. En definitiva, molt debat sobre la sostenibilitat financera futura, i molt poc debat sobre la insostenibilitat social d'un sistema que condemna una quantitat important de persones a cobrar pensions mensuals d'entre 400 i 600 euros després d'haver treballat i cotitzat 40 anys. I precisament això últim, el debat sobre la sostenibilitat social del sistema, és el que sempre trobo a faltar.

